

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 20.4.2009
KOM(2009) 170 v konečném znění

**ZPRÁVA KOMISE RADĚ, EVROPSKÉMU PARLAMENTU A EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU**

**o uplatňování směrnice Rady 2004/80/ES o
odškodňování obětí trestných činů**

[SEC(2009) 495]

ZPRÁVA KOMISE RADĚ, EVROPSKÉMU PARLAMENTU A EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU

o uplatňování směrnice Rady 2004/80/ES o odškodňování obětí trestných činů

1. Úvod

Oběti trestných činů v Evropské unii mají právo na spravedlivé a přiměřené odškodnění za újmu, kterou utrpěly, bez ohledu na to, kde v Evropském společenství byl trestný čin spáchán. Směrnice Rady 2004/80/ES o odškodňování obětí trestných činů¹ (dále jen „směrnice“) stanoví systém spolupráce pro usnadnění přístupu obětí trestných činů v přeshraničních situacích k odškodnění. Tento systém funguje na základě systémů členských států pro odškodnění obětí úmyslných násilných trestných činů spáchaných na jejich územích.

Článek 19 směrnice stanoví, že Komise má předložit Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu o uplatňování směrnice nejpozději 1. ledna 2009. Tato zpráva plní tuto povinnost. Zahrnuje období od 1. ledna 2006² do 31. prosince 2008³.

Za účelem vypracování této zprávy si Komise vyžádala provedení studie o uplatňování směrnice, kterou vypracoval smluvní dodavatel⁴. Hlavním cílem studie bylo hodnotit stávající stupeň provádění směrnice ve všech členských státech. Za tím účelem smluvní dodavatel provedl průzkum:

- uplatňování směrnice: hodnocení systémů odškodnění na provozní úrovni,
- účinnosti směrnice: určení souvisejících faktorů, předpisů a postupů (pokud existují), které způsobily obtíže při provádění,
- obsahu vnitrostátních právních předpisů: porovnání systémů odškodnění členských států; hodnocení, zda systémy odškodnění členských států vyhovují ustanovením směrnice.

Dále bylo uplatňování směrnice projednáno na schůzce ústředních kontaktních bodů jmenovaných členskými státy v souladu s článkem 16 směrnice. Schůzka byla uspořádána v rámci Evropské soudní sítě pro občanské a obchodní věci a konala se dne 23. října 2008.

¹ Úř. věst. L 261, 6.8.2004, s.15. Je třeba si povšimnout, že právní základ směrnice je článek 308 Smlouvy o ES. Směrnice je tedy použitelná ve všech členských státech, včetně Dánska, na které se nevztahují taková opatření Společenství v oblasti spolupráce v civilním soudnictví, která jsou přijata podle hlavy IV Smlouvy o ES.

² Podle čl. 18 odst. 1 směrnice měly členské státy provést směrnici nejpozději do 1. ledna 2006.

³ Přílohy zprávy jsou uvedeny v pracovním dokumentu útvarů Komise č.

⁴ Matrix Insight: „The application of Directive 2004/80/EC relating to compensation to crime victims – EMPIRICAL REPORT“, 12.12.2008, a „Analysis of the application of Directive 2004/80/EC relating to compensation to crime victims – SYNTHESIS REPORT“, 12.12.2008 (dále jen „studie“). Studie je dostupná na: http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc_civil_studies_en.htm.

Směrnice a všechny informace, které poskytly členské státy na základě ustanovení směrnice, jsou dostupné v Evropském soudním atlasu ve věcech občanských (dále jen „atlas“)⁵.

2. HLAVNÍ BODY SMĚRNICE

Článek 1 směrnice požaduje, aby členské státy zajistily, že oběť „úmyslného násilného trestného činu“ spáchaného v jiném členském státě nežli v členském státě, ve kterém má žadatel o odškodnění obvyklé bydliště, měla právo podat žádost o odškodnění v tomto státě. Příslušný orgán v členském státě, ve kterém má žadatel současné bydliště („asistenční orgán“), pomáhá žadateli; jeho povinnosti vůči oběti jsou stanoveny v článcích 5–11 směrnice. Asistenční orgán žádost nijak neposuzuje. Toto posouzení je ponecháno orgánu členského státu, z jehož systému odškodnění oběť žádá („rozhodující orgán“).

Členské státy tedy musí zřídit asistenční a rozhodující orgány a jmenovat ústřední kontaktní body (čl. 3 odst. 1, 2 a článek 16).

Asistenční orgány jsou odpovědné za:

- informování potenciálních žadatelů o systému odškodnění (článek 4),
- pomoc žadatelům při vyplňování žádosti o odškodnění (článek 5),
- předání žádosti rozhodujícím orgánům (článek 6),
- poskytování pokynů žadateli v případě, že jsou potřeba další podklady (článek 8),
- zajištění výslechu, požaduje-li ho rozhodující orgán (článek 9).

Rozhodující orgány jsou odpovědné za:

- potvrzení příjmu žádosti, sdělení jména kontaktní osoby příslušné k vyřízení věci a uvedení odhadované doby, ve které bude rozhodnutí přijato (článek 7),
- sdělení rozhodnutí asistenčnímu orgánu i žadateli (článek 10).

Ustanovení čl. 12 odst. 1 směrnice stanoví, že přístup k odškodnění v přeshraničních situacích by měl fungovat na základě vlastních vnitrostátních systémů odškodnění členských států. Při určení základních prvků takových systémů čl. 12 odst. 2 stanoví, že všechny členské státy „zajistí, aby jejich vnitrostátní předpisy stanovily existenci systému odškodnění obětí úmyslných násilných trestných činů spáchaných na jejich území, který zaručuje spravedlivé a přiměřené odškodnění obětí.“

Členské státy musí zajistit, aby potenciální žadatelé měli přístup k nezbytným informacím o možnostech požádat o odškodnění (článek 4). Odškodnění musí vyplatit příslušný orgán členského státu, na jehož území byl trestný čin spáchán (článek 2). Správní formality by měly být omezeny na nejnížší míru (čl. 3 odst. 3) a měly by být používány vzorové formuláře pro předávání žádostí a rozhodnutí (článek 14).

⁵ http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/cv_information_en.htm.

3. UPLATŇOVÁNÍ SMĚRNICE

Následující oddíl poskytuje přehled různých aspektů uplatňování směrnice, zejména oznámení o prováděcích opatřeních, dodržování směrnice, uplatňování a účinnosti směrnice a vnitrostátních systémů odškodnění podle článku 12. Kromě toho jsou uvedena prováděcí opatření požadovaná podle kapitoly III směrnice.

3.1. Oznámení o prováděcích opatřeních

V souladu s čl. 18 odst. 1 měly členské státy uvést v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 1. ledna 2006^{6,7}.

Vnitrostátní prováděcí opatření před uvedenou lhůtou přijalo 15 členských států: Bulharsko, Dánsko, Německo, Estonsko, Irsko, Španělsko, Francie, Lucembursko, Nizozemsko, Rakousko, Polsko, Slovinsko, Finsko, Švédsko a Spojené království. Oznámení od dalších 7 členských států (Belgie, České republiky, Kypru, Litvy, Maďarska, Portugalska a Slovenska) bylo obdrženo na počátku roku 2006.

Komise zahájila řízení pro nesplnění povinnosti podle článku 226 Smlouvy o ES proti Řecku, Itálii, Lotyšsku, Maltě a Rumunsku pro neoznámení v letech 2006–2007. Od té doby Itálie, Lotyšsko, Malta a Rumunsko oznámily vnitrostátní prováděcí právní předpisy v souladu s jejich povinnostmi.

Řecko do současnosti neoznámilo vnitrostátní prováděcí opatření pro tuto směrnici. Bylo odsouzeno Evropským soudním dvorem v červenci 2007⁸. Komise zahájila řízení podle článku 228 Smlouvy o ES proti Řecku v roce 2008; toto řízení v současnosti probíhá.

Prováděcí opatření oznámená členskými státy jsou uvedena v příloze 1.

3.2. Dodržování směrnice

Hodnocení souladu prováděcích opatření s požadavky směrnice není úplně dokončeno kvůli pozdním oznámením. Na základě současných informací situace vypadá takto:

Články 1–3: Všechny členské státy s výjimkou Řecka a Itálie mají systémy, které umožňují obětem podat žádost (článek 1) a provedly články 2 a 3 (vytvoření příslušných orgánů a správních řízení). Příslušné orgány jsou zveřejněny v atlasu⁹.

Článek 4: Informace o opatřeních a metodách informování potenciálních žadatelů předložilo 20 členských států. Členské státy většinou poskytly informace o svých systémech odškodnění prostřednictvím internetu, buď na vnitrostátních internetových stránkách, nebo v atlasu. Také vytvořily letáky a brožury. Informační opatření jsou uvedena v příloze 2¹⁰.

Články 5–10: V současnosti jsou k dispozici informace o fungování postupů požadovaných v člancích 5–10 směrnice z 12 členských států: České republiky, Dánska, Irsko, Španělska, Kypru, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Portugalska, Finska, Švédska a Spojeného království.

⁶ Lhůta pro Bulharsko a Rumunsko byla stanovena na 31. prosince 2006.

⁷ Viz pracovní dokument útvarů Komise č.

⁸ Věc C-2007/026, Komise v. Řecko, rozsudek ze dne 18. července 2007.

⁹ Jsou také uvedeny v kapitole 9 odst. 2 Analysis of the application of Directive 2004/80/EC relating to compensation to crime victims – SYNTHESIS REPORT, 12. prosince 2008.

¹⁰ Viz pracovní dokument útvarů Komise č.

Článek 11: Žádosti v jiných jazycích než ve svém úředním jazyku/jazycích přijímá 17 členských států. Nejčastěji přijímaným cizím jazykem je angličtina. Španělsko, Francie, Lucembursko, Slovinsko a Slovensko akceptují používání pouze svého úředního jazyka/jazyků. Informace o jazycích jsou uvedeny podle členských států v příloze 3¹¹.

3.3. Uplatňování a účinnost směrnice v praxi

O praktickém uplatňování směrnice v různých členských státech jsou k dispozici pouze omezené údaje¹². Počet přeshraničních žádostí podaných za pomoci asistenčního orgánu a počet kroků provedených rozhodujícím orgánem je uveden v tabulce níže. Hlavním závěrem je, že dosud došlo jen k velmi malému počtu případů.

Členský stát	Počet přeshraničních žádostí (za působení asistenčního / rozhodujícího orgánu) ¹³
Belgie	1 případ / 22 případů
Bulharsko	(dosud nejsou údaje)
Česká republika	0 případů / 3 případy
Dánsko	2 případy / 2 případy
Německo	(nejsou údaje)
Estonsko	3 případy / 4 případy
Řecko	(neprovedeno)
Španělsko	(nejsou údaje pro asistenční orgán) / 48 případů
Francie	(nejsou údaje pro asistenční orgán) / 28 případů
Irsko	1 případ / 31 případů
Itálie	(nejsou orgány)
Kypr	(nejsou údaje pro asistenční orgán) / 2 případy
Lotyšsko	2 případy / 1 případ
Litva	3 případy / 0 případů
Lucembursko	0 případů / 1 případ
Maďarsko	0 případů / 0 případů
Malta	0 případů / (nejsou údaje pro rozhodující orgán)
Nizozemsko	39 případů / 3 případy
Rakousko	(nejsou údaje pro asistenční orgán) / 3 případy
Polsko	5 případů / 5 případů
Portugalsko	(nejsou údaje pro asistenční orgán) / 3 případy
Rumunsko	1 případ / 0 případů
Slovinsko	0 případů / 1 případ
Slovensko	0 případů / 0 případů
Finsko	6 případů / 1 případ
Švédsko	7 případů / 14 případů
Spojené království	Okolo 100 případů / (nejsou údaje pro rozhodující orgán)

¹¹ Viz pracovní dokument útvarů Komise č.

¹² V průzkumu provedeném smluvním dodavatelem se většina respondentů rozhodla neodpovídat na otázky o žádostech, požadavcích na informace, rozhodnutích, výsledcích atd. Proto jsou údaje za celou Evropskou unii v těchto věcech jen přibližné.

¹³ Délka sledovaných období se liší. Počty vycházejí ze studie a z informací obdrženy na schůzce ústředních kontaktních bodů dne 23. října 2008.

Podle studie se zdá, že důvodem nedostupnosti příslušných údajů je to, že některé členské státy provedly směrnici teprve nedávno. Jiné narazily na překážky při provádění, včetně jazyka, chybějících znalostí o právním systému a postupech jiných členských států a rozdílných postojů týkajících se rychlosti a účinnosti. Tito respondenti také poznamenali, že došlo k malému počtu úspěšných případů, které by mohly být sdíleny.

Kromě statistického výsledku lze na základě studie představit následující hlavní zjištění:

3.3.1. *Účinnost směrnice*

Rozhodující a asistenční orgány zastávaly celkově kladné stanovisko k fungování současného systému i ústředních kontaktních bodů, používání vzorových formulářů, jazyků a používání komunikační technologie. Relativně nízká míra odpovědí však vyvolává otázky o tom, v jakém rozsahu tyto respondenti skutečně systém používali.

Rozhodující a asistenční orgány většinou hodnotily své partnery jako výkonné. Několik respondentů bylo ke svým úředním protějškům kritických. Ústřední kontaktní body také obdržely kladná hodnocení.

Žadatelé však vyjádřili daleko méně kladný postoj k podávání žádosti o odškodnění než orgány. Tento postup považovali za komplikovaný a časově náročný. Jako hlavní problémy uvedli jazykové bariéry, chybějící informace a právní poradenství. Proto se zdá, že navzdory požadavkům článku 11 směrnice jsou jazykové bariéry – a obecně komunikace – i nadále hlavním problémem při podávání žádosti o odškodnění.

3.3.2. *Pracovní zátěž a rozhodnutí*

Odhad přibližného počtu žádostí v celé Evropské unii podle této směrnice v průběhu hodnoceného období je velmi nízký, jak vyplývá z výše uvedené tabulky. Zdá se však, že počet žádostí, výsledků a požadavků na informace významně vzrostl mezi lety 2006 a 2008. Bez ohledu na nárůst počtu žádostí zůstala úspěšnost přibližně stejná (okolo 10 %). Podle studie došlo k významnému nárůstu absolutních hodnot požadovaných i vyplacených částek. Výše výplat v procentech požadovaných částek se značně liší v závislosti na roce a místě.

3.3.3. *Organizace a komunikace*

Studie naznačuje, že schopnost zpracovat a předat žádosti a rozhodnutí se v celé Evropské unii značně liší. V průměru trvá předání žádosti čtyři týdny a rozhodujícímu orgánu trvá přijetí žádosti přibližně dva týdny. Žádosti o další informace mohou trvat až čtyři měsíce.

Zdá se, že používání komunikační technologie napomohlo zvýšit počet výsledků, ale ne výrazně. V roce 2006 bylo vyslechnuto okolo 10 % žadatelů, v roce 2007 to bylo 19 %. Jen v málo případech způsobily telefonické konference nebo videokonference potíže. Významná menšina rozhodujících orgánů (1/4) byla také ochotna používat elektronickou poštu a fax.

A konečně, většina respondentů vyjádřila uspokojení s používáním jazyka. Významná menšina (okolo 1/4) však vyjádřila znepokojení a navrhla několik způsobů, jak zlepšit situaci, včetně využívání tlumočnicků.

3.3.4. *Míra odrazení*

Na základě důkazů dostupných při provádění studie je pravděpodobné, že se pouze relativně malý počet obětí snažil podat žádosti o přeshraniční odškodnění.

Možná vysvětlení se pohybují od chybějícího povědomí o existenci systémů až k neochotě jednat s úřadem zodpovědným za žádosti (asistenčním orgánem). Kromě toho mohly související faktory – vnímané jazykové bariéry, chybějící ústřední zdroj informací a zapojení dvou úřadů – také vést k vysoké míře odrazení žadatelů v průběhu žádání o odškodnění¹⁴.

3.4. **Systémy odškodnění členských států (článek 12)**

3.4.1. *Existence vnitrostátních systémů odškodnění*

Článek 12 v první řadě požaduje existenci vnitrostátních systémů odškodnění obětí úmyslných násilných trestných činů spáchaných na jejich území.

Zdá se, že všechny členské státy s výjimkou Řecka tuto povinnost splňují.

3.4.2. *Poškozující události, na které se systémy vztahují, a „spravedlivé a přiměřené odškodnění“ požadované v článku 12*

Studie a internetové stránky Evropské soudní sítě pro občanské a obchodní věci¹⁵ obsahují velké množství informací o vnitrostátních systémech odškodnění. Tento oddíl poskytuje přehled, jak v současnosti fungují vnitrostátní systémy odškodnění s ohledem na dva zásadní aspekty, konkrétně otázku „poškozujících událostí“ a otázku „spravedlivého a přiměřeného odškodnění“.

Všechny členské státy s výjimkou Řecka poskytují odškodnění obětem úmyslných trestných činů namířených proti osobě. S ohledem na rodinné příslušníky obětí úmyslných trestných činů namířených proti osobě, které vedou ke smrti oběti, je počet systémů, které zahrnují smrtelné zranění, ve srovnání s počtem, které ho nezahrnují, v poměru 2:1. Většina členských států vylučuje neúmyslnou újmu obětí i jejich rodinných příslušníků.

Naprostá většina členských států poskytuje odškodnění za zranění i smrt osoby. Většina států také zahrnuje do svých systémů nemoc a duševní újmu.

Ve většině případů mohou být způsobilé pro odškodnění oběti i jejich blízcí rodinní příslušníci (když je trestným činem zabití).

Všechny členské státy kromě dvou ukládají lhůtu pro vyplnění a podání žádosti o odškodnění a většina (3:1) stanoví, že za určitých okolností může být tato lhůta prodloužena. Těmito okolnostmi se většinou rozumí zdravotní následky trestného činu pro oběť.

Oproti tomu většina členských států (2:1) neukládá žádné finanční minimum jako práh odškodnění a v případě těch, kteří ho ukládají, se minimum značně liší.

Žádný ze systémů nestanoví dokončení trestního řízení nebo identifikaci pachatele za podmínku způsobilosti a téměř ve všech systémech se požaduje, aby oběť oznámila trestný čin policii. Pokud se však jedná o uložení lhůty pro taková oznámení, systémy jsou téměř přesně rozděleny na polovinu. Jestliže lhůtu ukládají, jsou

¹⁴ Další důvody obecnější povahy pro vysokou míru odrazení (tj. vysokou míru případů, kdy žadatelé neuplatnili svůj nárok) lze nalézt ve studii.

¹⁵ http://ec.europa.eu/civiljustice/comp_crime_victim/comp_crime_victim_gen_en.htm.

systémy také téměř přesně rozděleny na polovinu v otázce, zda může být lhůta prodloužena.

Prakticky všechny systémy obsahují ustanovení, že obětem, které nějakým způsobem přispěly k okolnostem, za kterých utrpěly újmu, lze snížit odškodnění nebo jejich žádost může být úplně zamítnuta. Oproti tomu existuje velká většina (4:1) systémů, ve kterých oběti, které mají záznam v trestním rejstříku, nejsou z tohoto důvodu (úplně nebo částečně) vyloučeny z odškodnění.

Průzkum se ptal na to, zda mají respondenti pocit, že jejich systémy poskytují, jak požaduje směrnice, „spravedlivé a přiměřené odškodnění“. Na tuto otázku odpověděla méně než polovina rozhodujících orgánů. Ty, které odpověděly, tvrdily, že jejich systémy splňují tuto normu.

Respondentům byla položena řada otázek týkajících se hodnocení a rozsahu odškodnění, které poskytují jejich systémy. U většiny respondentů (2:1) vychází hodnocení odškodnění z jejich vnitrostátního práva týkajícího se odškodnění za zranění nebo smrt osoby. Některé systémy používají sazbu, která stanoví finanční hodnotu pro stanovená zranění.

Kromě nepeněžní ztráty naprostá většina systémů poskytuje odškodnění za peněžní ztrátu v důsledku zranění (například za ušlý zisk) a většina poskytuje odškodnění za dlouhodobější postižení. Podobně i většina systémů poskytuje odškodnění vyživovaným osobám za nepeněžní (úmrtí) i peněžní ztrátu (ztráta výživy).

Většina systémů (4:1) ukládá horní mez celkového odškodnění ve všech případech. Jsou však přesně na polovinu rozděleny v otázce, zda by měla být stanovena horní mez odškodnění za ušlý zisk.

Žadatel může využívat dvou dalších zdrojů odškodnění. Prvním je narovnání od pachatele. Vnitrostátní právo může stanovit, že úřad zodpovědný za žádosti přebírá občanskoprávní nárok oběti vůči pachateli. Průzkum ukázal, že mírná většina vnitrostátních systémů nepožaduje, aby oběti učinily přiměřené kroky pro získání narovnání od pachatele. Druhým zdrojem je souběžné plnění, které může náležet od státu, zaměstnavatele žadatele nebo z jeho vlastních pojistek. V tomto ohledu se respondenti shodli, že systémy mohou usilovat o zamezení dvojího narovnání.

Ačkoliv jsou systémy odškodnění složité a jejich charakteristiky se mezi členskými státy liší, zdá se, že všechny členské státy, které byly předmětem průzkumu, zřídily fungující systém odškodnění obětí úmyslných násilných trestných činů.

Pokud se jedná o požadavek spravedlivého a přiměřeného odškodnění, respondenti v průzkumu se shodli, že v členských státech existuje významný stupeň souladu s ustanovením „spravedlivého a přiměřeného odškodnění obětí úmyslných násilných trestných činů“:

- Všichni respondenti uvedli, že je poskytováno odškodnění obětem úmyslných trestných činů namířených proti osobě.
- Většina členských států vylučuje neúmyslnou újmu ze svého systému odškodnění.
- Naprostá většina členských států poskytuje odškodnění za zranění i smrt osoby.
- Existuje také shoda v tom, že nemoc a duševní újma by měly být zahrnuty do systémů.

- Dochází k velmi vysokému souladu s minimální normou, která navrhuje, že by se způsobilost měla vztahovat na oběti i jejich blízké rodinné příslušníky (když je trestným činem zabití).
- Všechny rozhodující orgány kromě dvou oznámily, že ukládají lhůtu pro vyplnění a podání žádosti o odškodnění.
- Prakticky všechny systémy obsahují ustanovení, že obětem, které přispěly k okolnostem, za kterých utrpěly újmu, lze snížit odškodnění nebo jejich žádost může být úplně odmítnuta.
- Velká většina zastává stanovisko (které není navrženo v minimálních normách), že oběti, které mají záznam v trestním rejstříku, by neměly být z tohoto důvodu vyloučeny z odškodnění.
- Naprostá většina systémů poskytuje odškodnění za finanční ztrátu v důsledku úrazu a většina poskytuje odškodnění za dlouhodobější postižení.
- Některé systémy používají sazbu, která stanoví finanční hodnotu pro stanovená zranění.
- Většina systémů ukládá horní mez celkového odškodnění ve všech případech.

4. PROVÁDĚCÍ OPATŘENÍ PODLE KAPITOLY III SMĚRNICE

Ustanovení čl. 13 odst. 1 požaduje, aby členské státy zaslaly Komisi seznamy asistenčních a rozhodujících orgánů a jazyků zmíněných v článku 11, informace poskytované podle článku 4 a formuláře žádostí o odškodnění.

Všechny požadované informace zaslalo 13 členských států: Belgie, Česká republika, Dánsko, Irsko, Francie, Lotyšsko, Maďarsko, Nizozemsko, Rakousko, Portugalsko, Slovensko, Švédsko a Spojené království. Ostatní státy mají některé informace ještě doplnit.

Na tomto základě Komise vypracovala příručku obsahující tyto informace v souladu s čl. 13 odst. 2. Příručka je přeložena do všech jazyků a zveřejněna na internetu, v atlasu. Je pravidelně aktualizována na základě pozdějších doplňků a změn oznámených členskými státy.

Vzorové formuláře pro předávání žádostí a rozhodnutí předpokládané v článku 14 byly vypracovány dne 19. dubna 2006 na základě rozhodnutí Komise 2006/337/ES¹⁶.

Ústřední kontaktní body zmíněné v článku 16 se setkaly jednou, dne 23. října 2008.

5. ZÁVĚRY

Na základě výše uvedených zjištění Komise vyvozuje tyto závěry týkající se uplatňování směrnice:

- Pokud se jedná o vnitrostátní systémy odškodnění požadované směrnicí, zdá se, že členské státy poskytují spravedlivé a přiměřené odškodnění obětem úmyslných násilných trestných činů. V tomto ohledu se zdá, že v členských státech existuje významný stupeň souladu.

¹⁶ Úř. věst. L 125, 12.5.2006, s. 25.

- Pokud se jedná o procesní aspekty směrnice pro přeshraniční případy, rozhodující a asistenční orgány zastávají většinou kladný postoj k fungování současného systému, který zahrnuje ústřední kontaktní body, používání vzorových formulářů, jazyků a používání komunikační technologie. Postoj žadatelů k procesu žádání je však daleko méně kladný, než je tomu u orgánů. Mnozí jej považují za komplikovaný a časově náročný a mají za to, že hlavní překážkou snazšího postupu při žádání o odškodnění jsou jazykové bariéry – a komunikace obecně.

Komise proto zastává stanovisko, že by fungování směrnice mělo být zlepšeno s ohledem na tyto aspekty jejího uplatňování:

- Členské státy by měly usilovat o shromažďování údajů o uplatňování směrnice, aby byly lépe schopné hodnotit účinnost tohoto procesu.
- Členské státy by měly v maximální možné míře zajistit, aby bylo občanům poskytováno více informací o směrnici a o vnitrostátních systémech odškodnění, protože se zdá, že příliš málo potenciálních žadatelů má povědomí o svých právech.
- Dále by měly členské státy zajistit, aby byly dodržovány jazykové požadavky směrnice za účelem zajištění co nejúčinnějšího postupu pro žadatele.
- A konečně je důležitá srozumitelnost a průhlednost klíčových prvků vnitrostátních systémů odškodnění. To se týká zejména otázek o tom, jaké trestné činy a jaké újmy systémy zahrnují. Atlas a internetové stránky Evropské soudní sítě pro občanské a obchodní věci již obsahují velké množství informací o vnitrostátních systémech odškodnění. Mělo by však být zváženo, zda je třeba vyvinout úsilí k dalšímu zlepšení dostupných informací o směrnici a vnitrostátních systémech odškodnění na těchto internetových stránkách.

Kvůli krátkému období a v jeho důsledku omezeným praktickým zkušenostem s uplatňováním směrnice Komise nebude navrhopvat změny směrnice, ale má za to, že provádění lze zlepšit na základě současných ustanovení. Navíc Komise využije svých pravomocí podle Smlouvy, aby podnítila členské státy k doplnění možných nedostatečných opatření.

